

1 Kommunene - nær folk i hele Norge

2 Kommunene er selve ryggraden i det norske velferdssamfunnet. De sørger for at folk kan
3 leve gode liv i hele landet, gjennom å tilby arbeidsplasser, infrastruktur og
4 grunnleggende velferdstjenester som barnehage, skole og helsetjenester. Disse
5 tjenestene er avgjørende for både enkeltpersoners livskvalitet og for utviklingen av
6 levende lokalsamfunn. Når kommunenes økonomi blir presset, rammes ofte de mest
7 grunnleggende og kostnadsdrivende tjenestene først. Dette kan føre til at innbyggere
8 ikke får den hjelpen de trenger, og i ytterste konsekvens til fraflytting og reduserte
9 skatteinntekter.

10 Mange kommuner opplever at de ikke har økonomisk handlingsrom til å prioritere
11 forebyggende arbeid, selv om dette på sikt kan gi store besparelser og bedre tjenester.
12 Når budsjettene er stramme, må forebygging ofte vike for lovpålagte oppgaver. Dette
13 gjelder blant annet innenfor skole, psykisk helse, eldreomsorg og arbeid mot
14 utenforskap. Resultatet er en ond sirkel, der manglende forebygging fører til økte
15 kostnader og dårligere livskvalitet for innbyggerne.

16 Kommunene har også en viktig rolle i å legge til rette for etablering av familier og
17 næringsvirksomhet. Gode tjenester for både innbyggere og næringsliv er avgjørende for
18 at folk og bedrifter skal ønske å etablere seg. Dersom kommunen ikke lykkes med dette,
19 mister man mulige arbeidsplasser, verdiskaping og inntektsmuligheter.

20 Forskjellen mellom fattige og rike kommuner skyldes ofte tilfeldigheter. Noen kommuner
21 får plutselig store utgifter fordi de må tilrettelegge for særlig ressurskrevende brukere,
22 eller fordi barnevernet har mange saker som ender i omsorgsovertakelse. Slike
23 lovpålagte krav gir betydelige og vedvarende kostnader, som det er vanskelig å unngå.
24 For små kommuner kan én ressurskrevende bruker eller én barnevernssak ha langt
25 større økonomiske konsekvenser enn for større kommuner. Dette gjør det utfordrende å
26 planlegge og opprettholde gode tjenester, og det er ofte tilfeldig hvilke kommuner som
27 rammes hardest

28 I stedet for å slå sammen kommuner for å skape «robusthet», mener Senterungdommen
29 at staten bør avlaste de kommunene som rammes hardest av slike uforutsigbare utgifter,
30 slik at de kan bestå i fremtiden og fortsatt tilby gode tjenester til sine innbyggere.

31 **Senterungdommen mener:**

- 32 • Kommunenes økonomi må bedres betraktelig i løpet av denne stortingsperioden,
33 hovedsakelig gjennom økte frie inntekter.
- 34 • Særskilt styrkning av kommuneøkonomien bør videreføres og styrkes for
35 kommuner med utenforskap, levekårsutfordringer eller demografiutfordringer.
- 36 • Nye oppgaver som overføres til, eller pålegges kommunene, skal fullfinansieres.

- 37 • Arbeidet med å effektivisere kommunesektoren må ikke gå på bekostning av
- 38 kvaliteten i grunnleggende velferdstjenester.
- 39 • Staten skal fullfinansiere vedtak om omsorgsovertakelse fra barnevernet.
- 40 • Staten skal fullfinansiere tilrettelegging og tjenester for særlig ressurskrevende
- 41 brukere.
- 42